

AT-7514

Seat No. _____

M. A. (Part - II) Examination**March / April – 2016****Economics : Paper - X****(Labour Economics)**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : (૧) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા જ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
 (૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સામે દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

૧ શ્રમ અર્થશાસ્ત્રનો ખ્યાલ સમજાવો. તેનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર ચર્ચો. ૨૦

અથવા

૧ વેતનના સીમાંત ઉત્પાદકતાના સિદ્ધાંતનું ટીકાત્મક પરીક્ષણ કરો. ૨૦

૨ (અ) ઔદ્યોગિક ઝગડાના પ્રકારો. ૧૦

(બ) ઔદ્યોગિક ઝગડાની અસરો. ૧૦

અથવા

૨ (અ) સ્થળાંતરના પ્રકારો સમજાવો. ૧૦

(બ) સ્થળાંતરના કારણોની ચર્ચા કરો. ૧૦

૩ (અ) ભારતમાં મહિલા શ્રમિકોની સમસ્યાઓ અને ઉકેલો. ૧૦

(બ) વૈશ્વિકીકરણ અને શ્રમ પ્રશ્નો. ૧૦

અથવા

૩ સામાજિક સલામતીનો ખ્યાલ સમજાવી. ભારતમાં શ્રમની સામાજિક સલામતીનું મૂલ્યાંકન કરો. ૨૦

૪ ભારતમાં બેરોજગારીના કારણોની ચર્ચા કરો. બેરોજગારીના ઉકેલ માટેની સરકારની નીતિ ચર્ચો. ૨૦

અથવા

૪ લઘુત્તમ, વાજબી અને જીવનયોગ્ય વેતનના ખ્યાલો સવિસ્તર સમજાવો. ૨૦

- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૨૦
- (૧) વેતનનો સામૂહિક સોદાશક્તિનો સિદ્ધાંત
- (૨) શ્રમ બજારની લાક્ષણિકતાઓ
- (૩) મોંઘવારી ભથ્થું
- (૪) ભારતમાં શ્રમની ઉત્પાદકતા.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Give answer of all questions on the basis of internal options.
(2) Figures in the right side indicates marks.

- 1 Explain the concept of labour economics. Discuss its nature and scope. 20

OR

- 1 Critically examine the marginal productivity theory of wage. 20
- 2 (a) Types of industrial disputes. 10
(b) Impact of industrial disputes. 10

OR

- 2 (a) Explain the types of migration. 10
(b) Discuss the causes of migration. 10
- 3 (a) Women labour problem and its solution in India. 10
(b) Globalization and Labour problem. 10

OR

- 3 Explain the concept of Social security. Evaluate the social security of labour in India. 20
- 4 Discuss the causes of unemployment in India. Discuss government policy to solve the problem of unemployment. 20

OR

- 4 Explain the concepts of Minimum Wage, fair wage and living wage in detail. **20**
- 5 Write short notes : (any **two**) **20**
- (1) Collective Bargaining theory of wage
 - (2) Characteristics of Labour Market
 - (3) Dearness Allowance
 - (4) Labour Productivity in India.
-